

Özel Eğitim Gündemi

Bu Sayıda

**Konuk Yazar: Okul Çaplı
Olumlu Davranışsal
Müdahaleler ve Destekler**

Araştırma Köşesi

Kitap Önerisi

Haberler

Etkinlikler

Okul Çaplı Olumlu Davranışsal Müdahaleler ve Destekler

Okullarda problem davranışların ve disiplin cezalarının sayısında önemli artışlar olduğu bilinmektedir. Farklı ülkelerin okul disiplin verileri incelendiğinde, her yıl milyonlarca öğrencinin problem davranışlar sergilemelerinden ve okulların ceza temelli, öğretici ve önleyici olmayan disiplin politikalarından dolayı eğitimleri engellenmekte ve okulla ilişkileri geri döndürülemez bir biçimde zarar görmektedir. Ancak problem davranışlara yönelik uygulanan ceza temelli ve dışlayıcı disiplin uygulamaları etkili olmamaktadır. Nitekim disiplin cezası alan öğrenciler sonraki yıllarda disiplin cezası almaya devam etmekte, akademik olarak düşük başarı sergilemekte ve okullardan atılma riski ile karşılaşabilmektedir (American Psychological Association, 2008).

devamı s.2

Bu durum problem davranışları nedeniyle disiplin cezasına maruz kalan öğrencilerin hem okul içinde hem de okul sonrası hayatta olumsuz deneyimler yaşamalarına sebep olabilmektedir. Örneğin Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) yapılan çalışmalar ceza temelli ve okuldan dışlayıcı uygulamalar ile ıslah sistemine dahil olma arasında korelasyonel bir bağ olduğunu göstermiştir (Gerlinger vd., 2021). Bu nedenle okullarda cezalandırıcı ve öğrencileri eğitim ortamlarından uzaklaştırıcı disiplin uygulamaları yerine onların sosyal, akademik ve davranışsal alanlarda gelişimlerini destekleyecek alternatif uygulamalara ihtiyaç duyulmaktadır. Nasıl ki bir öğrenci matematik işlemlerinde zorlanıyorsa ona matematik işlemlerini öğretiriz, benzer şekilde eğer bir öğrenci davranış güçlükleri yaşıyorsa ona davranış destekleri vermeliyiz.

Okullarda öğrencilerin problem davranışlarını önleme ve disiplin cezalarını azaltma konusunda etkili alternatif uygulamalardan birisi Olumlu Davranışsal Müdahaleler ve Destekler (ODD)'dir. ODD okullarda tüm öğrencilere yönelik akademik ve davranışsal açıdan önemli çıktılar elde etmek için kanıt dayalı müdahalelerin benimsenmesini ve uygulanmasını geliştirmeye yönelik bir yaklaşım olarak tanımlanmaktadır (Sugai vd., 2000). ODD problem davranışları olumlu ve önleyici bir şekilde ele alan okul ortamlarının oluşmasında önemli bir role sahiptir (Sugai & Horner, 2006). ODD ayrıca sistem odaklı bir yaklaşım olup öğrencilerin yaşadığı problemi o davranışın ortaya çıktığı okul bağlamında değerlendirmektedir (Lewis vd., 2010). ODD ile ilgili ilk çalışmalar 1980'li yıllarda ABD'de kaynaştırma eğitimi hareketi ile yakın zamanlarda başlamıştır. Bu yıllarda özellikle okullarda problem davranışlar sergileyen öğrenciler için etkili müdahalelerin tespit edilmesi, uygulanması ve raporlaştırılmasına yönelik bir ihtiyaç belirlenmiştir (Sugai & Simonsen, 2012).

Bu ihtiyaca bir yanıt olarak, Oregon Üniversitesinden araştırmacılar bazı uygulamalı çalışmalar gerçekleştirmişlerdir. Bu çalışmaların sonuçları problem davranışları önlemeye yönelik yapılacak uygulamaların bazı özellikler taşıması gerektiğini göstermiştir. Bu özellikler arasında uygulamaların; (a) problem davranışları önlemeye yönelik olması, (b) araştırma temelli olması, (c) veriye dayalı karar vermeyi içermesi, (ç) okul genelinde uygulanabilmesi, (d) ekip ile yürütülmesi ve (e) öğrenci çıktılarına odaklanması yer almaktadır (Sugai & Simonsen, 2012). Bu özellikler günümüzde ODD uygulamalarının temel özelliklerini oluşturmaktadır.

ABD’de 1997 yılında güncellenen özel eğitim yasası, Individuals with Disabilities Act (IDEA), ODD uygulamaları için ulusal bir merkezin kurulmasına yönelik ödenek sağlamıştır (Sugai & Horner, 2009). Bu merkez halen ODD’nin okullarda uygulanması, izlenmesi ve sürdürülebilirliğinin sağlanması adına çalışmalar yürütmektedir. En son 2004 yılında güncellenen özel eğitim yasası IDEA, ODD’yi duygu ve davranış bozukluğu tanısı ve eğitimsel müdahaleleri için önermektedir. Benzer şekilde bir diğer okul çaplı çok aşamalı sistematik destek programı olan Müdahaleye Tepki Modeli öğrenme güçlüğü tanısı ve akademik destek programı olarak bu yasada önerilmiştir. Günümüzde ODD, ABD’de 25,000’den fazla okulda uygulanmaktadır. Bununla birlikte ODD Avrupa’nın pek çok ülkesinde (örneğin, Hollanda, Finlandiya, İsveç ve Norveç), Avustralya’da ve Japonya’da da okullarda problem davranışları önleme ve disiplin cezalarını azaltmada uygulanan bir çerçevedir.

ODD uygulayan okullarda üç aşamalı bir uygulama ile problem davranışların önlenmesi ve azaltılması hedeflenmektedir. Birinci aşamada uygulamalar; açıkça tanımlanmış okul geneli beklentileri ve olumlu davranışlar için sağlanan olumlu geri bildirimleri içermektedir. Bu aşamada genellikle okullarda 3-5 arasında değişen sayıda okul geneli somut bir şekilde tanımlanmış davranışsal değerler belirlenmekte (örneğin Sorumlu Ol, Saygılı Ol, Güvenli Ol) ve bu değerlerin farklı ortamlarda (örneğin kantin, koridor, sınıf, oyun alanı) tüm öğrencilere ve okuldaki diğer çalışanlara kazandırılması amaçlanmaktadır. Birinci aşamada, öğrencilerin yaklaşık %80’inin okul geneli değerler ile uyumlu davranışlar sergileyebildiği var sayılmıştır. ODD çerçevesinde birinci aşama uygulamaların etkili olmadığı öğrenciler için (yaklaşık %10-15) ikinci aşama uygulamalara geçilmektedir. Bu aşama, birinci aşamaya göre küçük gruplar içinde daha yoğun ve odaklı uygulamaları içermektedir.

Örneğin bu aşamanın uygulamaları davranış becerileri için destek öğretim ve uygulamalarını, artırılmış yetişkin gözetimini ve desteğini, hatırlatıcıların artırılmasını ve okul-aile iş birliğini gerektirebilmektedir. Böylelikle öğrencinin ceza almadan veya damga yaratacak bir tanı kullanılmadan, sınıf öğretmeni, özel eğitim öğretmeni ve rehber öğretmeni gibi destek sağlayan eğitimciler ile birlikte çalışarak olumlu davranışlar sergilemeleri sağlanır ve pekiştireçler kullanılarak destek olunur. Bu aşamanın bilinen etkili yöntemlerinden birisi Check-In/Check-Out uygulamasıdır. Bu uygulamada öğrenci okul günü ilk olarak rehber öğretmen ile buluşarak gün içerisinde hangi davranışların takip edilmesi gerektiğine yönelik davranış hazırlığı yapar. Öğrenci ve rehber öğretmen öğrencinin davranış hedeflerini gün boyunca takip eder, kayıt altına alır ve geri bildirimde bulunur. Gün sonuna gelindiğinde ise öğrenci ve rehber öğretmen tekrar bir araya gelerek öğrenci davranışlarının gün içerisindeki seyrine yönelik bir davranış gözden geçirme değerlendirmesi yaparlar. İkinci aşamanın etkili olmadığı küçük bir öğrenci grubu için (yaklaşık %1-5) üçüncü aşama müdahaleler uygulanmaktadır. Üçüncü aşama müdahalelerin amacı öğrencinin ihtiyaçlarına en uygun bireysel müdahale yöntemini uygulayarak problem davranışların önlenmesini sağlamaktır. Bu aşamanın müdahale yöntemleri arasında işlevsel davranış analizi ve bireyselleştirilmiş işlev temelli desteklerin sunulması yer almaktadır (Center on Positive Behavior Interventions & Supports, 2025). ODD yaklaşımının uygulama aşamaları Figür 1'de gösterilmektedir.

Figür 1. Olumlu Davranışsal Müdahaleler ve Destekler Uygulama Aşamaları

ODD, birbiriyle bağlantılı beş bileşenin etkili bir şekilde çalışmasını gerektirmektedir. Bu bileşenler; (a) sistem, (b) veri, (c) uygulama, (ç) çıktılar ve (d) eşitliktir. Her okulun işleyiş prensiplerinin olduğu bir sistemi mevcuttur. Bu sistem içerisinde bir çalışma ekibinin oluşturulması, gerekli eğitimlerin ve koçluk uygulamalarının sunulması ODD'nin etkili bir şekilde çalışmasını sağlamaktadır. Okullarda öğrenciler ile ilgili pek çok veri toplanmaktadır. Bu veriler arasında onları uyarma, kınama, okuldan veya sınıftan uzaklaştırma gibi disiplin verileri yer almaktadır. ODD'nin üç aşamasında da ekipler öğrenciler ile ilgili verileri belirli aralıklarla toplama, analiz etme ve değerlendirme gibi çalışmalar yapmaktadır. ODD'deki uygulamalar araştırmalar tarafından desteklenmiş yöntem ve stratejileri içermektedir. ODD'nin en önemli amacı disiplin, olumlu okul iklimi oluşturma, öğrencilerin sosyal ve duygusal gelişimini destekleme gibi çıktıları öğrenciler, eğitimciler ve aileler ile iyileştirmektir. Son on yılda, ODD'yi kültüre uyumlu hale getiren çok çeşitli ve değişken, okulların ortamlarını ve paydaşlarının beklenti ve ihtiyaçlarını dikkate alarak tüm öğrenci gruplarına (dil ve kültürel farklılıkları olan öğrenciler, özel gereksinimi olan öğrenciler) başarı için eşit fırsatlar sunmayı hedefleyen yeni modeller geliştirilmiştir (Bal, 2011; 2018; Bal vd., 2018).

Alanyazında ODD uygulamalarının etkililiği ile ilgili pek çok araştırma mevcuttur. ODD uygulayan okullarda koridorlarda, oyun alanlarında, kantinlerde ve diğer sınıf olmayan ortamlarda problem davranışların sayısında azalma olduğu belirtilmiştir (Sugai & Horner, 2008). Ayrıca ODD uygulayan okullarda öğrencilerin daha az problem davranış sergiledikleri ve daha az disiplin cezası aldıkları bulunmuştur (Gage vd., 2019). ODD uygulamalarının özel gereksinimi olan öğrenciler üzerinde olumlu etkilerini gösteren çalışmalar da bulunmaktadır. ODD uygulanan okullardaki özel gereksinimi olan öğrencilerin ODD uygulanmayan okullardaki özel gereksinimi olan akranlarına kıyasla daha az disiplin cezası aldıkları (Simonsen vd., 2022) ve daha az alternatif okullara yönlendirildikleri belirtilmiştir (Grasley-Boy vd., 2019). Araştırmalar ODD uygulamalarının hem özel gereksinimi olan hem de tipik gelişim gösteren öğrencilerin problem davranışlarını önleme ve disiplin cezalarının sayısını azaltmada etkili olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte özel gereksinimi olan öğrencilerin ve okulların buldukları ülkelerin ve çevrenin kültürel farklılıklarını dikkate alan ODD uyarlamalarına ihtiyaç duyulmaktadır.

Örneğin Mamak'ta bulunan bir ortaokulda uyarlanarak uygulanacak ODD, Bala'da bulunan bir ortaokulda farklı uyarlanacak ve uygulanacaktır. Benzer şekilde aynı okuldaki ODD uygulamalarının değişen öğrenci ve aile özelliklerine göre devamlı olarak güncellenmesi gerekebilmektedir. Örneğin Eskişehir'de bulunan bir ilkökul 2015'te kırsaldan ve çevre illerden göçen Türk öğrencilere eğitim verirken, bugün bakıldığında okulun çoğu öğrencisi mülteci ve sığınmacı öğrencilerden oluşmaktadır.

Sugai ve Horner (2002)'ın belirttiği gibi ODD uygulamaları okullardaki tüm öğrencileri, onların ailelerini ve eğitimcilerini kapsamaktadır. Uygulamalar herkes için birinci aşamadan başlamalı ve ihtiyaç temelinde ikinci ve üçüncü aşamalara geçilmelidir. Bu kapsamda okullarda ODD'yi etkili bir şekilde uygulamak ve her öğrencinin bu uygulamalara etkin bir şekilde katılımlarını sağlamak için bazı hususlara dikkat edilmesi gerekmektedir. Örneğin, dil ve kültürel farklılıkları olan öğrencilerin ODD uygulamalarından yararlanabilmeleri için bu uygulamaların kültüre duyarlı olması gerekmektedir (Bal vd., 2018). Okullarda yerel paydaşlar (aileler, eğitimciler, öğrenciler, sivil toplum kuruluşları ve araştırmacılar) mevcut disiplin sistemlerini inceleyerek sorunlu alanlarda iyileştirmeler yapmak için birlikte çalışmalıdır. Eğer ODD uygulamalarının yapılacağı ortam ve bağlam dikkate alınmazsa uygulamaların etkililiği ve sürdürülebilirliği başarısız olacaktır (Sugai & Horner, 2002).

Bir diğerk husus, özel gereksinimi olan öğrencilerin okullarda ODD uygulamalarına katılımlarını sağlamada uyarlamaların yapılması ile ilgilidir. ODD uygulamalarına özel gereksinimi olan öğrencileri etkili bir şekilde dahil etmek için okul geneli beklentilerin sunumunda, öğretim formatlarında, kullanılan materyal ve formların formatlarında, alternatif ve destekleyici iletişim sistemlerinin kullanımında uyarlamalara gidilmelidir (Afacan & Çakır, 2024). Ayrıca ODD uygulamaları Öğrenme İçin Evrensel Tasarım bileşenleri (çoklu etkileşim, çoklu temsil, çoklu eylem ve ifade yolları) ile desteklendiğinde özel gereksinimi olan öğrenciler için daha faydalı olacaktır.

Son yıllarda ODD uygulamalarına ağır düzeyde yetersizlikleri olan öğrencilerin (zihin yetersizliği, otizm spektrum bozukluğu, çoklu yetersizlikler) katılımları ile ilgili çalışmalar da yapılmaktadır. Walker vd. (2023) bu çalışmaların çoğunlukla ağır düzeyde yetersizlikleri olan öğrencilerin ODD uygulamalarına katılımı ve bu katılıma yönelik paydaş görüşlerinden oluştuğunu belirtmektedir. Bu çalışmalarda görüşülen eğitimciler ağır düzeyde yetersizlikleri olan öğrencilerin ODD uygulamalarına katılabileceğinden ve katılımlarının onlar için faydalı olacağından bahsetmektedir. Ancak ODD uygulamalarının ağır düzeyde yetersizlikleri olan öğrencilerin davranış çıktılarına etkilerinin incelenmesine yönelik araştırma boyutunda bir ihtiyaç olduğunu da belirtmek gerekmektedir. Bu nedenle gelecekte yapılacak çalışmalarla ODD'nin bu öğrenci grubu üzerindeki etkililerini incelemek mümkün olabilecektir.

Sonuç

Sonuç olarak, ODD problem davranışları önlemede, güvenli, kapsayıcı ve eşitlikçi eğitim ortamları oluşturmada etkililiği farklı ülkelerde ve on binlerce eğitim ortamında kanıtlanmış bir uygulamadır. Eğitim ortamlarında karşılaşılan problem davranışların evrensel bir özellik gösterdiği göz önünde bulundurulduğunda ülkemizdeki okullarda da ODD uygulamalarının yaygınlaştırılması faydalı olacaktır. Özellikle son yıllarda okullarda karşılaşılan şiddet içerikli davranışların sayısındaki artış ODD gibi bir uygulama yaklaşımına ihtiyaç duyulduğunu ortaya koymaktadır. Ancak ülkemizde ODD uygulamaları ve araştırmaları sınırlı düzeydedir (Melekoğlu vd., 2017). Bu nedenle ülkemizde okul öncesi dönemden liseye farklı eğitim düzeylerinde ODD'nin yaygınlaştırılmasına yönelik uygulamalı çalışmalar yapılarak etkili örneklerin ortaya koyulması faydalı olacaktır. Uygulamalarda okulların yerel ihtiyaçları doğrultusunda farklı paydaşların bir araya geldiği öğrenme ortamları oluşturularak kültüre duyarlı ve öğrenci gereksinimlerini dikkate alan okul çaplı ODD sistemleri geliştirmek mümkün olabilecektir. ODD uygulamaları ile okullarda problem davranış ve disiplin cezası sayıları azaltılarak tüm öğrenciler için kapsayıcı ve eşitlikçi eğitim ortamları oluşturmak mümkün olacaktır.

Yararlanılan Kaynaklar

- Afacan, K., & Çakır, H. İ. (2024). Olumlu davranışsal müdahaleler ve destek uygulamalarına özel gereksinimi olan öğrencilerin katılımı. M. Melekoğlu (Ed.) içinde, özel öğrenme güçlüğü olan çocuklar ve aileleri için olumlu davranışsal müdahaleler ve destek yaklaşımı (ss. 167-189). Eğiten Kitap.
- American Psychological Association (2008). Are zero tolerance policies effective in the schools?: An evidentiary review and recommendations. *The American Psychologist*, 63(9), 852-862.
- Bal, A. (2011). Culturally responsive school-wide positive behavioral interventions and supports framework. Madison, WI: Wisconsin Department of Public Instruction.
- Bal, A. (2018). Culturally responsive positive behavioral interventions and supports: A process-oriented framework for systemic transformation. *Review of Education, Pedagogy, and Cultural Studies*, 40(2), 144-174.
- Bal, A., Afacan, K., & Cakir, H. I. (2018). Culturally responsive school discipline: Implementing learning lab at a high school for systemic transformation. *American Educational Research Journal*, 55(5), 1007-1050.
- Center on Positive Behavioral Interventions and Supports (2025). Retrieved from <https://www.pbis.org/pbis/what-is-pbis>
- Gage, N. A., Grasley-Boy, N., Peshak George, H., Childs, K., & Kincaid, D. (2019). A quasi-experimental design analysis of the effects of school-wide positive behavior interventions and supports on discipline in Florida. *Journal of Positive Behavior Interventions*, 21(1), 50-61.
- Grasley-Boy, N. M., Gage, N. A., & Lombardo, M. (2019). Effect of SWPBIS on disciplinary exclusions for students with and without disabilities. *Exceptional Children*, 86(1), 25-39.
- Gerlinger, J., Viano, S., Gardella, J. H., Fisher, B. W., Chris Curran, F., & Higgins, E. M. (2021). Exclusionary school discipline and delinquent outcomes: A meta-analysis. *Journal of Youth and Adolescence*, 50(8), 1493-1509.
- Lewis, T. J., Jones, S. E., Horner, R. H., & Sugai, G. (2010). School-wide positive behavior support and students with emotional/behavioral disorders: Implications for prevention, identification and intervention. *Exceptionality*, 18(2), 82-93.
- Melekoğlu, M., Bal, A., & Diken, İ. H. (2017). Implementing school-wide positive behavior interventions and supports (SWPBIS) for early identification and prevention of problem behaviors in Turkey. *International Journal of Early Childhood Special Education*, 9(2), 98-110.
- Simonsen, B., Freeman, J., Gambino, A. J., Sears, S., Meyer, K., & Hoselton, R. (2022). An exploration of the relationship between PBIS and discipline outcomes for students with disabilities. *Remedial and Special Education*, 43(5), 287-300.
- Sugai, G., & Horner, R. H. (2002). Introduction to the special series on positive behavior support in schools. *Journal of Emotional and Behavioral Disorders*, 10(3), 130-135.
- Sugai, G., & Horner, R. R. (2006). A promising approach for expanding and sustaining school-wide positive behavior support. *School Psychology Review*, 35(2), 245-259.

Yararlanılan Kaynaklar

Sugai, G., & Horner, R. H. (2009). Responsiveness-to-intervention and school-wide positive behavior supports: Integration of multi-tiered system approaches. *Exceptionality*, 17(4), 223-237.

Sugai, G., Horner, R. H., Dunlap, G., Hieneman, M., Lewis, T. J., ... & Rued, M. (2000). Applying positive behavior support and functional behavioral assessment in schools. *Journal of Positive Behavior Interventions*, 2(3), 131-143.

Sugai, G., & Simonsen, B. (2012). Positive behavioral interventions and supports: History, defining features, and misconceptions. Center for PBIS & Center for Positive Behavioral Interventions and Supports, University of Connecticut.

Walker, V. L., Conradi, L. A., Strickland-Cohen, M. K., & Johnson, H. N. (2023). School-wide positive behavioral interventions and supports and students with extensive support needs: A scoping review. *International Journal of Developmental Disabilities*, 69(1), 13-28.

Doç. Dr. Kemal Afacan
Artvin Çoruh Üniversitesi
Prof. Dr. Aydın Bal
University of Wisconsin-Madison

"21 Mart Dünya Down Sendromu Günü" dolayısıyla bu gündem sayımıza Down sendromlu çocuğu için özverili çalışmalar yapan bir annemiz katkı sağlamıştır. Bu değerli katkılarından dolayı annemize çok teşekkür ediyoruz.

DOWN SENDROMLU ÇOCUĞU OLAN BİR ANNENİN KALEMİNDE

2020 yılının Nisan ayında hamileliğim boyunca hiçbir şeyden habersiz olduğumuz, sağlıklı, normal bir bebek sendiğimiz meğirse +1 kromozomlu den bir minik girdi hayatımıza. Doğduktan sonra ters giden bir şeyler vardı, isimiz çok huzursuzdu. Satisfasyon düşük desijen desteği ihtiyacı vardı. Çocuk kardiyoloğunun tavsiyesi ile genetik test yapıldı. Pandemi nedeniyle 1,5 ayda açıklanabilen sonuç bizim için sanki 1,5 yıl gibiydi. Ve sonuç pozitif trizomi 21 yani down sendromlu. Test sonucu ile birlikte hastane bahçesinde eşimle birbirimize sıkı sıkı sarılıp bağıra bağıra ağlamalarımız. İşte asıl hikayemiz burada başladı ve biz eşimle birlikte minik yavrumuzu hayata en iyi şekilde hazırlamak için söz verdik. Çünkü 6 yaşında bir yavrumuz daha vardı ve biz onlar için güçlü olmak zorundaydık.

Evet çok zorlu bir sağlıklı bebek bekleyen anne psikolojisi ile kabullenebilmek. Ama pırıl pırıl sevik gözleriyle bana bakan bir minik vardı. Sendromunu bir kenara bırakıp sağlık sorunları ile ilgilenmemiz gerekiyordu. Açık kalp ameliyatı olacaktı. Bu seferde kaybetme korkusu sarmıştı isimizi.

Sağlık sorunları, olması gereken ameliyatı, eğitim olanaklarının bulunduğu yere göre daha iyi olması nedeniyle Eskişehir'e taşınma işlerimiz, rehabilitasyon çalışmalarımız --- hepsi gözümüzde ne çok büyümüştü. Sırayla hepsini gerçekleştirdik.

Şu anda minik adımın 5 yaşına girecek. Benim için 5x2 yıl. Ses tonu nasıl acaba diye düşündüğüm, ağızından ANNE kelimesini duymak için sabırla beklediğim, büyük oğlumda kendiliğinden gelişen bazen fark edemediğim ama bu minik adımın gelişim basamağı olduğunu anladığım, el sallasa, alkış yapabilse, yürüyebilse, konuşabilse --- diye sabırla, inanca, umutla, emekle geçen 5 yıl.

Gösterdiği her gelişim inanılmaz tad veriyor. Yaşadığımız yorgunlukta bazarmış olmanın sevinciyle kayboluyor.

Aslında bizleri toplum yoruyor, konuşurken cahilce soru soranlar, bilmeyenler için down sendromlu, genetik farklılığı var çocuğumun dediğimde vah vah geçmiş olsun ailenizde de mi vardı diyenler yoruyor. Zamanında aldırırsaydınız keşke çok zor bunlarla hayat diyen doktorlar, bunların sağlık sorunları bitmiyor erkenden ölüyorlar diyen empati yoksunu insanlar, okul kaydında sorun çıkaran yönetim, sınıfta özel gereksinimi olan çocuk konusunda çocuğunu bilgilendirmeyen anne, babalar, yönetmelikler, zorumuzu kolaylaştırmayan kısaca penceremizden bakamayanlar yoruyor.

Şimdi geriye dönüp baktığımda keşke diyorum. Keşke minicimin bu kadar sevimli olabileceğini hayal edebilseydim. Şimdiki kadar güçlü olup bugün yaşadığım duyguları ve mutluluğu o zaman bilseydim de o kadar özölüp ağlamasaydım.

Şimdiye kadar katıldığımız tüm terapilere, uykusuz kaldığımız gecelere, doktor muayenehanelerinde geçirdiğimiz uzun saatlere, çocuklarımızın yürümesi, konuşması ve birçok beceriyi yapabilmesi için diğer annelerden çok daha uzun süre beklememize, insanların anlamsız bakışlarına, cehalete karşı verdiğimiz tüm mücadelelere ve hak arayışlarımıza "Kesinlikle değdir!" diyeceğimiz günlere hep birlikte erişmek umuduyla, bizim için çok özel olan çocuklarımızın her zaman farkında olduğumuz günler dilerim -

SURİYELİ GÖÇMEN ÖZEL GEREKSİNİMLİ ÖĞRENCİLERİN TÜRKİYE'DEKİ EĞİTİM DURUMLARI: ÖZEL EĞİTİM ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİ¹

EDUCATION STATUS OF SYRIAN MIGRANT STUDENTS WITH SPECIAL NEEDS IN TÜRKİYE: VIEWS OF SPECIAL EDUCATION TEACHERS

Abdulkadir KOCAOĞLU²

Nevin GÜNER³

Başvuru Tarihi: 01.04.2024 Yayına Kabul Tarihi: 06.01.2025 DOI: 10.21764/mauefd.1462688

Özet: 2011 yılında Suriye'de başlayan iç savaş nedeniyle üç buçuk milyondan fazla Suriyeli göçmen Türkiye'ye göç etmiş, bu göçmenler için beş ilde yedi Geçici Barınma Merkezi (GBM) kurulmuştur. Bu merkezlerde göçmenlerin beslenme, barınma, güvenlik, sağlık ve eğitim gibi temel ihtiyaçları karşılanmaya çalışılmaktadır. Göçmenlerin yaklaşık yarısı (%48,8) okul çağındaki çocuklardan oluşmakta ve aralarında özel gereksinimli olanlar da bulunmaktadır. Bu çalışmada, Türkiye'nin Suriye sınırına yakın bir ildeki GBM'de bulunan okullarda Suriyeli göçmen özel gereksinimli öğrencilerle (SGÖGÖ) çalışan sekiz özel eğitim öğretmeninin deneyimleri incelenmektedir. Nitel araştırma yöntemi desenlerinden fenomenolojiyle tasarlanan çalışmada, veriler yarı yapılandırılmış görüşmelerle toplanmış ve betimleyici fenomenolojik analizle incelenerek yedi tema ve 19 alt tema elde edilmiştir. Sonuçlar incelendiğinde özel eğitim öğretmenlerinin çalıştıkları ortamın fiziksel özelliklerini yeterli buldukları ancak dil ve kültür farklılıkları nedeniyle SGÖGÖ'lerle çalışırken zorlandıklarını ve nitelikli bir eğitim veremediklerini ifade ettikleri görülmüştür. Ayrıca öğretmenler, Suriyeli göçmen ebeveynlerin çocuklarının özel gereksinim durumuna kadereci bir yaklaşım sergilemelerinin ve çocuklarının eğitimine yeterince önem vermemelelerinin, SGÖGÖ'lerin eğitim yaşamlarını olumsuz etkilediğini belirtmiştir. Bu nedenle öğretmenler, Suriyeli göçmen ebeveynlerin özel eğitim hakkında bilinçlendirilmesi için çalışmalar yapılmasını ve gereksinim duydukları

Abstract: As a result of the civil war that began in Syria in 2011, over 3.5 million Syrian migrants have moved to Türkiye. Seven temporary accommodation centers (TACs) were established in five provinces to address basic needs such as nutrition, shelter, security, health, and education. Nearly half (48.8%) of the migrants are school-age children, including those with special needs. This study examines the experiences of eight special education teachers working with Syrian migrant students with special needs (SMSSN) in a TAC near Türkiye's border with Syria. Data were collected through semi-structured interviews and analyzed using descriptive phenomenological methods, yielding seven themes and 19 sub-themes. Findings show that teachers considered the physical conditions of their work environment sufficient but faced significant challenges due to language and cultural barriers, which hindered their ability to provide quality education. Teachers also reported that Syrian parents' fatalistic attitudes toward their children's special needs and their lack of involvement in education negatively affected SMSSN. They emphasized the need for efforts to raise awareness among Syrian parents about special education and provide necessary support to improve the educational experiences of SMSSN.

Keywords: Syrian migrant student with special

Bölümümüz öğretim üyesi Prof. Dr. Nevin GÜNER'in ikinci yazar olarak rol aldığı araştırma makalesi, 2025 yılının ilk aylarında yayımlanmıştır. Araştırmanın gerçekleştirildiği dönemde Türkiye'deki toplam Suriyeli göçmen nüfusunun hatırı sayılır bir bölümünün okul çağındaki çocuklardan oluştuğu ve bu çocukların kendi ülkelerindeki modelden farklı bir eğitim modeline uyum sağlama, yerleştikleri ülkenin dilini ve kültürünü öğrenme, yeni sosyal çevrelere katılma, eğitim kültürünü ve müfredatı anlama gibi önemli güçlüklerle baş etmeye çalıştıklarının ifade edildiği bu araştırma, yaşanan güçlüklerle eklenen özel eğitim gereksinimi durumunun yansımalarını özel eğitim öğretmenlerinin bakış açısından yansıtıyor olması sebebiyle önemlidir.

Nitel araştırma yöntemi desenlerinden fenomenolojiyle tasarlanan çalışmada, veriler yarı yapılandırılmış görüşmelerle toplanmıştır. Suriyeli göçmen özel gereksinimli öğrencilerle çalışma deneyimine sahip sekiz özel eğitim öğretmenin görüşlerine dayalı olarak hazırlanan bu araştırmanın önemli bulguları arasında, geçici barınma merkezinde eğitim gereksinimlerinin giderilmesi için son derece yeterli fiziksel koşullar (ortam, öğretim araçları vb.) olmasına karşılık özel eğitim öğretmenlerinin dil ve kültür farklılıkları nedeniyle öğrencilerine nitelikli eğitim sunmakta zorlanıyor olmaları yer almaktadır. Katılımcıların tamamı, önceden göçmen özel gereksinimli bireylerle çalışmaya ilişkin herhangi bir eğitim almamış olduklarını belirtirken; bu eğitimlere gereksinim olduğunu da ifade etmişlerdir.

Özel gereksinimli göçmen çocukların ailelerinin özel eğitime bakışları, öğretmenlerin gereksinim duydukları uzman destekleri hakkında görüşleri ve öğretim sürecine yönelik önerileri gibi farklı temalarda elde edilen bulgulara yer verilen bu araştırmanın tam metnine <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/3837288> bağlantısından erişebilirsiniz.

Contents lists available at [ScienceDirect](https://www.sciencedirect.com)

Social Sciences & Humanities Open

journal homepage: www.sciencedirect.com/journal/social-sciences-and-humanities-open

Regular Article

What's in it for us? Staff perspectives on the impact of implementing positive behavior support

Fathi Abou Zaid

Department of Education, Mid Sweden University, Holmgatan 10, 851 70, Sundsvall, Sweden

ARTICLE INFO

Keywords:
Experiences
Impact
Perception
Positive behavior support
Primary school
Staff
Sweden

ABSTRACT

A social environment conducive to learning is important for students to achieve educational goals. Well-functioning leadership in the classroom creates conditions for teaching, learning, and development. The aim of this study was to investigate how staff perceive and receive a positive behavior support (PBS) program two years after its implementation and how it affects the social environment conducive to learning. The researcher conducted and analyzed three group interviews, one pair interview and one individual interview with teachers and principals (N = 14) through reflexive thematic analysis. The results showed that the staff perceived no visible result concerning the students' behavior after the implementation of PBS. However, the staff experienced positive results in leadership skills, teamwork, their ability to create a culture that favors a social environment conducive to learning, and how to handle students. The findings also showed that the staff had a positive view of PBS; the program gave them concrete strategies that made it easier to create expectations. Some staff were unable to participate, and additional time and resources were required. The study's results help us understand the impact of PBS in Sweden, which has not been researched thoroughly to date.

Bu araştırmada İsvetç'te iki okulda, iki yıl boyunca uygulanan Olumlu Davranışsal Destek (ODD) programının öğretmen ve yöneticiler tarafından nasıl değerlendirildiğini incelemeye odaklanılmıştır. 11 öğretmen ve üç okul yöneticisi olmak üzere toplamda 14 katılımcıyla gerçekleştirilen görüşmelerde elde edilen en çarpıcı bulgu, katılımcıların ODD'nin ekip çalışmasını güçlendirdiğini ve öğretim liderliği becerilerini geliştirdiğini ifade etmiş olmaları; ancak programın öğrencilerin davranışları üzerindeki etkisinin henüz belirgin olmadığını da vurgulanmıştır.

Araştırma, ODD'nin okullarda aşamalı bir model olarak uygulandığını ortaya koymaktadır. Katılımcılar, iki yıl boyunca ODD'nin birinci aşaması (Tier I) kapsamında, tüm öğrencilere yönelik ortak değerler ve beklentiler geliştirmeye odaklanmıştır. Öğretmenler ve yöneticiler, ODD'nin sunduğu yapılandırılmış stratejilerin sınıf yönetiminde faydalı olduğunu belirtmiş, ancak programın öğrencilerin davranışları üzerindeki etkisinin daha belirgin hale gelmesi için ikinci (Tier II) ve üçüncü aşamaların (Tier III) uygulanması gerektiğini ifade etmiştir.

Çalışmanın bulguları, PBS'nin okullarda daha etkili uygulanabilmesi için daha fazla zaman ve ek kaynaklara ihtiyaç duyulduğunu göstermektedir. İsvetç bağlamında sınırlı araştırma bulunan bu konu, eğitim politikaları açısından önemli çıkarımlar sunmaktadır. Araştırmanın tam metnine <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2590291124004224> bağlantısından erişilebilir.

Literature Review

HAMMILL INSTITUTE
ON DISABILITIES

A Systematic Review of the Evaluation of Social Validity in Experimental Examinations of Tier 2 Schoolwide Positive Behavior Interventions

Journal of Positive Behavior
Interventions
2025, Vol. 27(1) 50-62
© Hammill Institute on Disabilities 2024
Article reuse guidelines:
sagepub.com/journals-permissions
DOI: 10.1177/10983007241230596
jpbj.sagepub.com
S Sage

Lydia A. Beahm, PhD, BCBA¹ , Bryan G. Cook, PhD²,
Alan McLucas, MT², Kaci Ellis, PhD, BCBA³,
and Catherine P. Bradshaw, PhD, MEd²

Abstract

Positive behavior interventions and supports (PBIS) is a three-tiered framework shown to improve student behavioral outcomes. There has been considerable investment in scaling up Tier 1 PBIS but less focus on scaling Tier 2 supports. Having greater insight into teachers,' students,' and families' perceptions regarding the social validity of Tier 2 interventions may further facilitate the scale-up of this more resource-intensive level of the multitiered model. The primary objective of this systematic literature review was to evaluate the social validity of Tier 2 interventions in 48 experimental studies, 65% of which systematically assessed social validity. Almost all studies reporting social validity data surveyed student participants and teachers (94%). Results indicated teachers and students primarily reported positive perceptions regarding Tier 2 interventions, although some teachers expressed concerns with effectiveness of the outcomes. Findings provide insights that can help promote the scale-up and broader dissemination of Tier 2 supports.

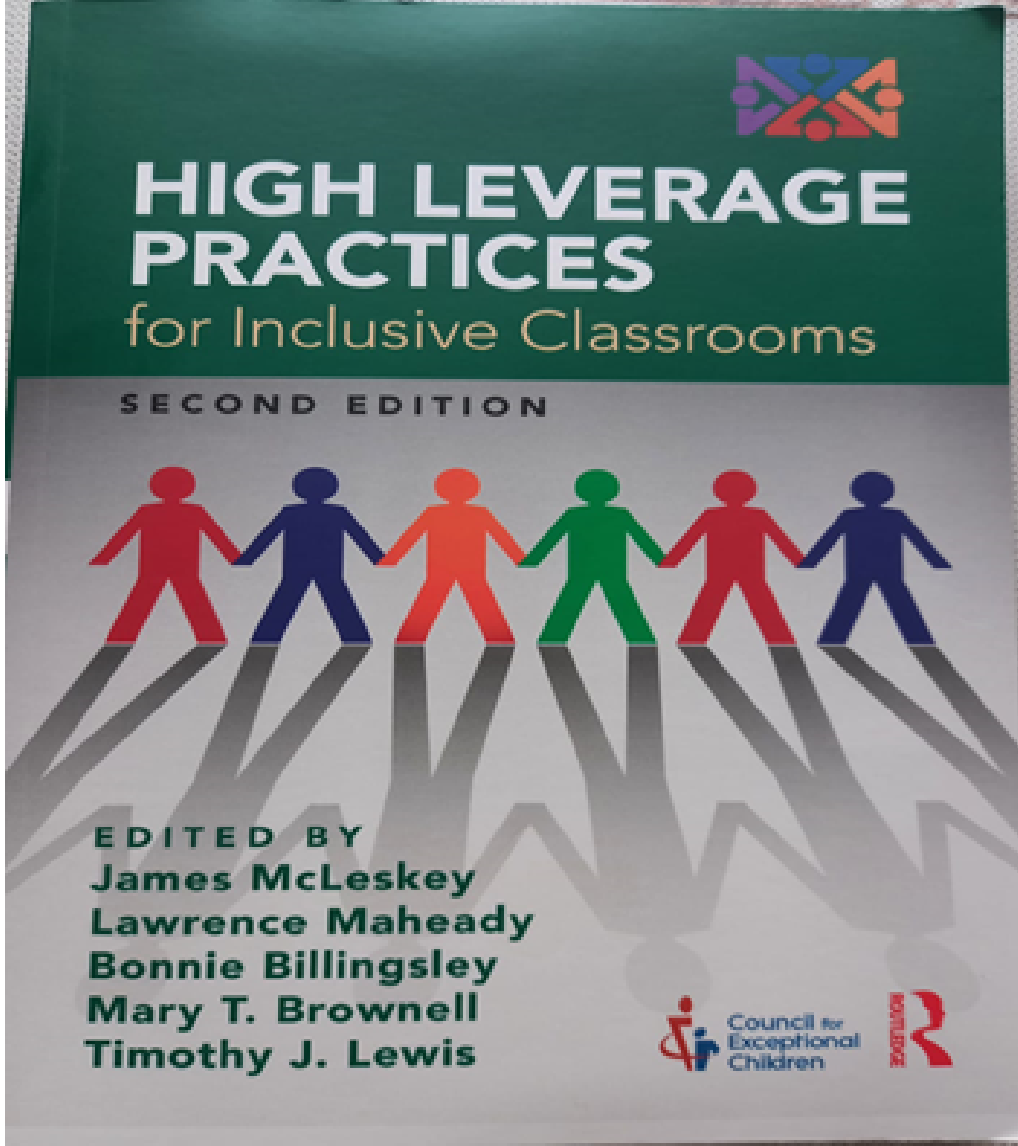
Keywords

positive behavior support(s), prevention of challenging behavior(s)

Bu araştırmada, Olumlu Davranışsal Destek (ODD) uygulamasının ikinci aşaması olan Tier II müdahalelerinin sosyal geçerliğini ortaya koymak üzere sistematik derleme geçekleştirilmiştir. Bilindiği gibi sosyal geçerlik, bir müdahalenin amaçlarının, süreçlerinin ve sonuçlarının paydaşlar tarafından ne derece kabul edilebilir ve uygulanabilir olduğunun ortaya konulması açısından önemlidir. ODD açısından da müdahalenin sürdürülebilmesi için kritik bir faktör olarak yorumlanmıştır.

Araştırmada 48 deneysel çalışma sistematik olarak incelenmiştir. Elde edilen bulgulara göre çalışmaların %65'inde sosyal geçerlik ile ilgili değerlendirmelere yer verilmiştir. Bu araştırmalarda sosyal geçerlik değerlendirmesine en çok dahil edilen grupların üretmenler ve renciler olduğu; değerlendirmelerin de genelde anketler ve görüşmeler ile geekleştirildiği ortaya konulmuştur. Sosyal geçerlik değerlendirmelerinin sonuçlarına göre Tier II müdahaleler genel olarak olumlu bulunduğu gösterilmiştir. Buna karşılık bazı retmenlerin uygulanabilirlik konusunda endişelerini dile getirdikleri de ifade edilmiştir. Bu sistematik derlemede elde edilen önemli bulgulardan biri sosyal geçerlik değerlendirmesinin en çok müdahale sonrasında geekleştirilmiş olmasıdır. Ayrıca dahil edilen araştırmaların çok büyük bir bölümünde yalnızca müdahale süreçlerinin sosyal geçerliği değerlendirilirken; amaçların ve sonuçların sosyal geçerliğine yönelik değerlendirmeler sınırlıdır.

Özellikle müdahalelerin öncesinde, sırasında ve sonrasında sosyal geçerliğin değerlendirilmesi ve sosyal geçerliği ortaya koymak üzere gözlemlerden de yararlanılmasının gerekliliğinin önerildiği bu araştırmanın tam metnine <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/10983007241230596> adresinden erişilebilir.

ABD’de bilim insanlarının kanıta dayalı uygulama kavramından sonra “Yüksek Etkiye Sahip İşlevsel Uygulamalar (High-Leverage Practices)” kavramı ile ilgili tartışma ve çalışmalara odaklandıkları görülmektedir. Bu kavram kapsamında, uygulamaların yine kanıt temelli olması gerektiği ancak bununla birlikte “uygulamada işbirliği, değerlendirme, sosyal/duygusal/davranışsal uygulamalar ve öğretim” olmak üzere dört önemli faktörü içermesi gerektiğine vurgu yapılmaktadır. Yüksek Etkiye Sahip İşlevsel Uygulamalar, kanıta dayalı ve işlevsel, öğretmen dostu (kolay uygulanabilen) ve çocukta istendik çıktılara olanak sağlayan temel uygulamalar olarak ifade edilmektedir (McLeskey vd., 2017; Özel Çocuklar Konseyi [Council for Exceptional Children, CEC], 2021; Vuran & Melekoğlu, 2022). Çünkü özel eğitim öğretmenlerinin çoğunlukla sosyal/duygusal/davranışsal alanlarda öğretim yaptığı ve sürekli bir değerlendirme yapması gerektiği ve bunları yaparken de ciddi bir işbirliği yapması gerektiğine vurgu yapılmaktadır.

Bu gündem sayımızda, Kaynaştırma sınıfları için Yüksek Etkiye Sahip İşlevsel Uygulamalar (High-Leverage Practices for Inclusive Classrooms) kitabına (McLeskey vd., 2022) yer verilmiştir. Kitap James McLeskey, Lawrence Maheady, Bonnie Billingsley, Mary T. Brownell ve Tim (Timothy) J. Lewis tarafından kaleme alınmıştır. Kitap dört ana bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm, Yüksek Etkiye Sahip İşlevsel Uygulamaların İŞBİRLİĞİNE dayalılık özelliği hakkında bilgiler içermektedir. İkinci bölüm, Yüksek Etkiye Sahip İşlevsel Uygulamaların DEĞERLENDİRME özelliği hakkında bilgiler içermektedir. Üçüncü bölüm, Yüksek Etkiye Sahip İşlevsel Uygulamaların SOSYAL/DUYGUSAL/DAVRANIŞSAL becerileri desteklemeye yönelik özelliği hakkında bilgiler içermektedir. Son bölümde ise Yüksek Etkiye Sahip İşlevsel Uygulamaların ÖĞRETİM süreci özelliği hakkında bilgiler içermektedir.

Üniversitemiz İki Yıl Süreli Akreditasyon Belgesi Almaya Hak Kazandı

24 Mart 2025 - Pazartesi

Yükseköğretim Kalite Kurulunun (YÖKAK) yükseköğretim kurumlarındaki niteliğin yükseltilmesi ve kalite güvencesine katkı sağlanması amacıyla uyguladığı Kurumsal Akreditasyon Programı (KAP) çerçevesinde Eskişehir Osmangazi Üniversitesi (ESOGÜ), belirlenen kalite standartlarını büyük ölçüde sağlayarak 2 yıl süreyle koşullu akreditasyon kazanımı elde etti.

Üniversitemiz İki Yıl Süreli Akreditasyon Belgesi Almaya Hak Kazandı

Yükseköğretim Kalite Kurulunun (YÖKAK) yükseköğretim kurumlarındaki niteliğin yükseltilmesi ve kalite güvencesine katkı sağlanması amacıyla uyguladığı Kurumsal Akreditasyon Programı (KAP) çerçevesinde Eskişehir Osmangazi Üniversitesi (ESOGÜ), belirlenen kalite standartlarını büyük ölçüde sağlayarak 2 yıl süreyle koşullu akreditasyon kazanımı elde etti.

Kurumsal Kaliteye Tescil

Kalite güvencesi, bir yükseköğretim kurumunun amaç, hedefler ve politikalarının gerçekleşmesini güvence altına almak için kurduğu sistem, süreç ve mekanizmaları ifade ediyor. Yükseköğretim Kalite Kurulu; Türkiye’de faaliyet gösteren yükseköğretim kurumlarının temel faaliyetlerini (eğitim ve öğretim, araştırma ve geliştirme, toplumsal katkı) kalite güvencesi sistemi bağlamında kurumsal düzeyde değerlendirerek ilgili yükseköğretim kurumu hakkında kurumsal akreditasyon kararı veriyor. Üniversitelerin kalite güvencesi, eğitim-öğretim, araştırma-geliştirme, toplumsal katkı ve yönetim sistemi süreçlerini planlama, uygulama, kontrol etme ve önlem alma döngüsü kapsamında değerlendiren Kurumsal Akreditasyon Programı, Kurumsal Dış Değerlendirme ve Akreditasyon Kılavuzu kapsamında yürütülüyor. YÖKAK tarafından oluşturulan değerlendirme takımları ilgili yükseköğretim kurumlarına ön ziyaret ve saha ziyareti gerçekleştirerek denetlemelerde bulunuyor. Kurumun her yıl kendi öz değerlendirmesini yapmak amacı ile hazırladığı Kurum İç Değerlendirme Raporu (KİDR) dikkate alınarak gerçekleştirilen bu ziyaretler sonrasında değerlendirme takımları tarafından Kurumsal Akreditasyon Raporları hazırlanıyor. Bu raporda üniversiteler; “Liderlik, Yönetişim ve Kalite, Eğitim ve Öğretim, Araştırma ve Geliştirme, Toplumsal Katkı” başlıklarında 14 ölçüt ve 46 alt ölçüt üzerinden inceleniyor.

Akademik Başarılar...

Bölümümüz öğretim üyesi Doç. Dr. Derya GENÇ TOSUN'un da yazar olduğu "Otizm spektrum bozukluğu olan çocuklara konuşma üreten bir cihaz aracılığıyla talep etmeyi öğretmek için uyarlanmış resim değişim iletişim sistemleri protokolünün kullanılması: Ön bulgular" adlı makalesi International Journal of Developmental Disabilities adlı SSCI Q2 dergisinde erken görünümde yayımlanmıştır. Değerli hocamızı ve diğer araştırmacıları tebrik ediyoruz.

International Journal of Developmental Disabilities >

Latest Articles

 Full access

0

Views

0

CrossRef citations to date

0

Altmetric

Listen

Research Article

Using an adapted picture exchange communication systems protocol for teaching children with autism spectrum disorder to make requests via a speech generating device: preliminary findings

Derya Genc-Tosun , Onur Kurt &

Esin Pektas-Karabekir

Received 23 Feb 2024, Accepted 02 Mar 2025, Published online: 19 Mar 2025

Akademik Başarılar...

Bölümümüz öğretim üyesi Doç. Dr. Derya GENÇ TOSUN'un da yazar olduğu " Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Bireylerde Resim Değiş Tokuşuna Dayalı İletişim Sisteminin Etkisi" adlı makalesi Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi erken görünümde yayımlanmıştır. Değerli hocamızı ve doktora öğrencimiz Uzman Öğretmen Aslı Kanadlı'yı tebrik ediyoruz.

Ankara University Faculty of Educational Sciences Journal of Special Education

RESEARCH ARTICLE

EN TR

PDF

B

17

”

The Effect of the Picture Exchange Communication System on Individuals with Autism Spectrum Disorder

Year 2025, Erken Görünüm, 1 - 17

Aslı Kanadlı *, Derya Genç Tosun

<https://doi.org/10.21565/ozelegitimdergisi.1411435>

Bölümümüz öğretim üyelerinden Doç. Dr. Gözde TOMRİS, 24 Şubat-20 Haziran 2025 tarihleri arasında yürütülmesi planlanan ve T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen "Erken Çocukluk ve Okul Öncesi Özel Eğitim Programlarının Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli 'ne Uyumluluğunun İncelenmesi " başlıklı projede görev almıştır.

Ram Semineri

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Özel Eğitim Bölümü 1.sınıf öğretmen adayı öğrencilerimize “Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem” dersi kapsamında Eskişehir Odunpazarı Rehberlik ve Araştırma Merkezinden (RAM) uzmanlar 10 Şubat 2025 tarihinde fakültemize gelerek RAM’ın çalışmaları hakkında bilgilendirme semineri gerçekleştirmişlerdir. Seminer devamında öğretmen adayları sorularını uzmanlara yönelterek RAM çalışmaları hakkında birinci elden bilgi edinme şansı bulmuşlardır.

BİLSEM Ziyareti

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Özel Eğitim Bölümü 1.sınıf öğretmen adayı öğrencilerimiz “Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem” dersi kapsamında 7 Mart 2025 tarihinde Eskişehir Tepebaşı TOBB Bilim ve Sanat Merkezi ve Meslek Liseleri (BİLSEM) AR-GE Merkezini ziyaret etmiş ve öğretmen adaylarına merkezle ilgili bilgilendirme semineri verilmiştir. Daha sonra öğretmen adayları TOBB BİLSEM’i gezerek yapılan eğitimler konusunda incelemelerde ve gözlemlerde bulunmuşlardır.

Üniversitede Bir Gün

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve Toplumsal Farkındalık Kulübü işbirliği ile Özel Eğitim Bölümü olarak "21 Mart Dünya Down Sendromu Günü" vesilesiyle 21 Mart 2025 tarihinde bölümümüz Dr. Öğr. Üyesi Meral MELEKOĞLU'nun yürütmekte olduğu Özel Eğitimde Oyun Öğretimi dersi kapsamında örgün eğitimini tamamlamış Down Sendromu olan yetişkin bireyler üniversitemize davet edilerek öğretmen adayları ile ders etkinliklerine katılmışlardır. Bu bağlamda derse kayıtlı olan öğretmen adayları, Toplumsal Farkındalık Kulübü öğrencileri ve öğretmen Serkan Can ve öğrencilerinin hazırlamış oldukları etkinliklere Down Sendromu olan bireyler katılarak dersleri takip etmişlerdir. Bu etkinlik ile Down Sendromu olan bireyler öğretmen adayları ile üniversite yaşamını deneyimlemişler ve etkinlik sonunda kendilerine ders etkinliklerini BAŞARI ile tamamlama belgesi takdim edilmiştir.

ÜNİVERSİTEDE BİR GÜN

21 Mart Down Sendromu Farkındalık Gününde, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi öğrencileri olarak Down Sendromu olan bireyler ile buluşuyor ve üniversitede olma heyecanını hep birlikte paylaşıyoruz!

ESKİŞEHİR OSMANGAZI ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ

21 MART 2025 10.00

- Müzik
- Çeşitli Atölyeler
- Çeşitli Oyunlar
- Serkan Can ve Öğrencileri

Üniversitede Bir Gün

Hazırlayanlar

Konuk Yazar: Okul Çaplı Olumlu Davranışsal Müdahaleler ve Destekler
Doç. Dr. Kemal Afacan, Artvin Çoruh Üniversitesi
Prof. Dr. Aydın Bal, University of Wisconsin-Madison

Araştırma Köşesi

Dr. Öğr. Üyesi Mine SÖNMEZ KARTAL, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Özel Eğitim Bölümü Zihin Engelliler Eğitimi Anabilim Dalı

Kitap Önerisi

Dr. Öğr. Üyesi Meral MELEKOĞLU, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Özel Eğitim Bölümü Zihin Engelliler Eğitimi Anabilim Dalı

Etkinlikler

Dr. Öğr. Üyesi Meral MELEKOĞLU, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Özel Eğitim Bölümü Zihin Engelliler Eğitimi Anabilim Dalı

Sayı Editörü

Dr. Öğr. Üyesi Meral MELEKOĞLU, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Özel Eğitim Bölümü Zihin Engelliler Eğitimi Anabilim Dalı

Tasarım ve Dizgi

Dr. Öğr. Üyesi Turgut BAHÇALI, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Özel Eğitim Bölümü Zihin Engelliler Eğitimi Anabilim Dalı

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Eğitim Fakültesi Özel Eğitim Bölümü
Meşelik Kampüsü
Büyükdere Mah. 26040
Odunpazarı-Eskişehir/TÜRKİYE

Telefon: +90 222 239 37 50
Bölüm Başkanlığı: 6820
Bölüm Sekreterliği: 6821
E-mail : ozelegitim@ogu.edu.tr